

ע"פ 54738/08/15 - ד' א' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 54738-08-15 א'(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני כבוד הנשיא י' אלון - אב"ד
כבוד השופט י' פרסקי
כבוד השופט י' עדן

מערער נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ל. חיימוביץ
נגד מדינת ישראל ע"י פמ"ד - פלילי

פסק דין

השופט יואל עדן:

1. המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בת.פ. 42844-05-14 בבית משפט השלום באשקלון (כב' השופט אבשלום מאושר) בעבירות של פציעה כשהעברין מזוין לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תקיפה הגורמת חבלה ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, והחזקת סכין לפי סעיף 186(א)(1) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום - המערער הגיע לחנות בשר, החל לצעוק על הבעלים של החנות (המתלון 1), כי מכר לו בשר מקולקל, זה ניסה להרגיעו ובתגובה תקפו המערער בכך שנגח בפיו, וכתוצאה מכך יצאו מפיו שני כתרים שהודבקו חזרה, מיד ובסמוך נטל המערער סכין שהיתה על הדלפק, ניסה לדקור את המתלון 1 בבטנו, זה הגן על עצמו באמצעות ידו, והמערער דקרו באמצעות הסכין בכף ידו הימנית, שני עובדים שהיו בעסק תפסו את המערער, הוציאו מידי את הסכין והוציאוהו מחוץ לעסק, וכתוצאה מהדקירה האמורה נגרמו למתלון חתכים באצבעות 2, 3, 4, 5 של כף יד ימין, ואי יכולת ליישר את אצבע 5, וקרע בגיד המיישר של אצבע 5, והוא עבר לחדר ניתוח לתפירת הגיד וכף ידו נחבשה. למחרת, איים המערער על אביו של המתלון 1 (המתלון 2).

2. במענה לכתב האישום כפר המערער במיוחס לו, נטען כי המערער הגיע לאטליז, הראה למוכר את הבשר המקולקל ואמר לו שהוא פגע בו ובילדיו, בחנות היו המתלון, אביו ושני עובדים זרים, המתלון לפת את הנאשם ואחז בו מאחור, אביו של המתלון אחז סכין בידו, כאשר המערער הוא זה שמוחקף, תוך כדי המאבק, הוא התכופף, הרים את הסכין, ונטען כי גם בסרטון רואים שלא נעשה בסכין כל שימוש, והעובדים הזרים שלפו מידי של המערער את הסכין, ובזאת נגמר האירוע. המערער כפר בכך שנגח במתלון או איים עליו, הוא מאשר כי צעק על המתלון 2, אך לא איים עליו כפי שמפורט בכתב האישום, והוא אינו יודע כיצד נגרמו החבלות, וייתכן שהדבר קשור בעבודת המתלון.

3. בפרשת התביעה העידו שני המתלוננים עובדים בחנות אשר היו באירוע ושוטרים, הוגשו מוצגים ובהם דיסק בו סרטון ממצלמת אבטחה במקום אשר צילמה את האירוע (ת/2), סיכום אישפוז של המתלונן 1 ומסמך רפואי נוסף, וזומנו להעיד הרופאים שערכום, וכן הוגשו דוח צפייה, צילום הסכין, הודעות המערער במשטרה ומסמכים נוספים.

המערער העיד בפרשת ההגנה והוגשו בדיקת שנערכה לסכין, ומזכר.

בשלב מסוים נטען לאי כשירות של המערער והעדד אחריותו למעשיו במועד האירוע, הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית מטעמו, לאחר מכן חוות דעת פסיכיאטרית מאת הפסיכיאטר המחוזי ושני הפסיכיאטרים נחקרו.

4. בהכרעת הדין המפורטת והמנומקת התייחס בית המשפט לעדויות, לדיסק ת/2, למכלול הנסיבות וטענות הצדדים, קבע כי המתלונן 1 עשה רושם חיובי ואמין ביותר, וכך גם ע.ת. 2, המתלונן 2, הרופאים ומוריד הסרטון, לא קיבל את עדות ע.ת. 5, התרשם מהמערער, בדק את גרסתו אל מול הראיות האחרות והודעותיו במשטרה, קבע כי אין בפי המערער כל הסבר למעשיו וכי הוא **"...בחר להמציא גרסה שאינה נתמכת לא בסרטון ולא בגרסת העדים האחרים, וכשבחר להתכחש עשה זאת ללא כל בסיס"**, שלל את טענת המערער באשר לקיומה של הגנה עצמית וקבע כי **"מדובר בנאשם אשר בנה קו הגנה שכל מטרתו היא להרחיק אותו מביצוע עבירה, ובתעוזה אף מציין כי דבריו נתמכים בסרטון, כאשר אין לכך כל אחיזה, שכן הסרטון תומך בדברי עדי תביעה..."**.

בית המשפט בחן וניתח באופן מפורט את עדויות הפסיכיאטרים ואת חוות הדעת הפסיכיאטריות וקבע כי מקבל הוא את סיכום חוות דעתו של הפסיכיאטר מטעם הפסיכיאטר המחוזי, ואת עדותו בבית המשפט, אשר מהם עולה כי המערער אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

לאחר בחינת כל הראיות והטענות, נקבע בהכרעת הדין כדלקמן:

"מהעובדות שהוכחו עולה כי הנאשם זרק את הבשר לעבר המתלונן 1, נח בפניו של המתלונן 1 וגרם לשבירת שיניו הקדמיות, ניסה לדקור את המתלונן 1 באמצעות הסכין שלקח מהדלפק שהינו כלי נשק וגרם לו חבלה חמורה בידו תוך שהוא מודע למעשה ולאפשרות גרימת התוצאה. על כך העידו עדי התביעה והנאשם עצמו וכן הוגשו תעודות רפואיות. לא זו אף זו, הנאשם בעזות מצח, שב לעסק למחרת ואיים על אביו של המתלונן 1 באומרו כי "אני אזיין אתכם ואני אהרוג את הבן שלך". המאשימה הרימה את הנטל והוכיחה מעל לכל ספק סביר את המיוחס לנאשם בכתב האישום המתוקן".

5. בגזר הדין, לאחר בחינת נסיבות ביצוע העבירות, העולה מתסקיר שירות המבחן, וטענות הצדדים, ופסיקה רבה. נקבע כי מתחם העונש ההולם לסדרת מעשי האלימות שיש לראותם כמקשה אחת, הינו בין 12 ל- 24 חודשי מאסר, ביחס לעבירת האיומים המתחם הינו בין מאסר מותנה לבין 5 חודשי מאסר, ועל המערער נגזר עונש של מאסר בפועל למשך 15 חודשים, הופעלו שני מאסרים מותנים, האחד בן 3 חודשים והשני בן 8 חודשים, חלקם בחופף וחלקם במצטבר, כך שהמערער ירצה עונש כולל של מאסר למשך 22 חודשים בניכוי ימי מעצרו, והוטלו מאסרים מותנים, קנס

בסך 1,000 ₪, פיצוי בסך 3,000 ₪, וחייב בחתימה על התחייבות בסך 3,000 ₪.

6. הערעור הינו על הכרעת הדין ועל גזר הדין.

ביחס להכרעת הדין טוען המערער כי סרטון מצלמת האבטחה (ת/2) הוא הראיה המרכזית והמכרעת בתיק, עליה לקבל משקל ראייתי גבוה יותר מעדויות עדי התביעה שהינם בעלי אינטרס ועדותם מבוססת על זיכרון, ומהסרטון נטען כי עולה שהמערער לא עשה כל שימוש בסכין, הוא אכן הרימה מהקרקה, אך לא לקחה מהדלפק, הסרטון אינו מגלה כיצד המתלונן נפצע בידו, ככל שנפצע, וככל הנראה פציעתו היא מפעולה אקטיבית שלו, לה המערער כלל לא היה מודע, המערער כלל לא נגח בפניו של המתלונן, בסרטון לא רואים זאת, ואף ניתן לומר בוודאות כי המערער לא נגח בפניו של המתלונן.

נטען כי בדיקה הראתה תוצאה שלילית ביחס לקיומם של שרידי סם על הסכין, ואין לפתור זאת בכך כי הסכין הונחה בכיור מים, כי קימות סתירות רבות של עדי התביעה, בינם לבין עצמם ובינם לבין יתר הראיות, וכן נטען כי הגם שסרטון מצלמת האבטחה אינו מוביל "באופן ישיר ובלתי תלוי לזיכוי המערער מעבירת האיומים והחזקת הסכין, ואולם, מאחר והוא מחזק את טענת ההגנה העצמית של המערער, זה עמד בנטל להראות כי החזקתו את הסכין היתה למטרה כשרה מסוג הגנה עצמית".

ביחס לעבירת האיומים נטען כי היא נסמכת על עדויות עדים ומאחר ועדויות אלו נפגמות ואינן מהימנות נוכח הנצפה בסרט, לא ניתן לבסס עליהם ממצאים, ומכל האמור, מתבקש לקבוע כי המשיבה לא הניחה תשתית ראייתית להרשעת המערער מעל לספק סביר בעבירות שיוחסו לו.

ביחס לכשירות המערער לעמוד לדין ואחריותו למעשיו, נטען כי בית המשפט לא ביצע אבחנה בין שאלות הכשירות והאחריות למעשים, ולא היה עליו להעדיף את חוות דעת הפסיכיאטר מטעם המשיבה על פני חוות הדעת מטעם ההגנה, וכי לסברתו של מומחה ההגנה ניתן למצוא חיזוק בדברי המערער בחקירתו במשטרה אודות כך שהמתלונן הרעיל את משפחתו באמצעות הבשר, ונטען כי המערער לא היה כשיר לעמוד לדין בעת ניהול משפטו, וכלל לא היה אחראי למעשיו.

ביחס לגזר הדין נטען כי היה נכון ליתן משקל לקולא למצבו הנפשי של המערער, ולכך שלא היה מדובר באירוע מתוכנן מראש אלא אירוע מתגלגל, לא ניתן משקל לנסיבות חייו הקשות של המערער, ולהמלצת שירות המבחן, וכן נטען לכך שהמערער היה במעצר בלתי חוקי משך כ- 20 ימים, וכי יש להתחשב בכך במסגרת הענישה.

ב"כ המערער עותר להקל בעונש המאסר ולהסתפק בתקופת המאסר עד כה, ולהפחית את רכיבי הענישה הכלכליים, בשים לב לכך שהמערער מתקיים מקצבת ביטוח לאומי ומשך המאסר.

7. המשיבה עותרת לדחות את הערעור על שני חלקיו.

ביחס לשאלת הכשירות והאחריות, נטען כי הכרעת הדין מפורטת ומנומקת ואכן היה מקום לדחות את חוות הדעת הפסיכיאטרית מטעם ההגנה שאינה מבוססת.

לגבי הסרטון, נטען כי מעבר לו קיימת עדות המתלונן שנמצאה אמינה ומהימנה, וכך גם עדות העובד הזר שגם עדותו נמצאה נאמנה, וב"כ המשיבה חולקת על פרשנות ב"כ המערער ביחס לסרטון.

נטען כי מהודעות המערער במשטרה הוא מבין היכן הוא נמצא והציג גרסה מסודרת וידע לומר שהוא אינו מרגיש טוב, והמערער מבין היטב את המרחב המשפטי.

ביחס לענישה נטען כי יש להותירה על כנה.

8. לאחר עיון בראיות אשר באו בפני בית משפט השלום, צפייה בדיסק 2/ת, בחינת הכרעת הדין, גזר הדין וטענות הצדדים, באתי למסקנה כי דין הערעור להידחות.

ביחס להכרעת הדין - ב"כ המערער מייחס חשיבות רבה ביותר לאשר לטענתו עולה מהסרטון 2/ת. אין בידי לקבל לא את מסקנותיו מהנצפה בסרטון, ולא את מסקנותיו ביחס לכלל השתלשלות העניינים על בסיס הסרטון.

הסרטון הינו צילום של האירוע, ואולם, מטבע הדברים, בשלבים מסוימים, ההתרחשות לא יכולה להצפות במלואה באופן מדויק ומפורט על כל חלקיה ושלביה במצלמה. כך, כאשר באים העובדים להגן על המתלונן 1, הרי שגבם מסתיר בשלב מסוים התרחשויות מסוימות, ולאורך הסרטון רגעים מסוימים מאפשרים צפייה בפרטים מסוימים, ואחרים לא.

אין מחלוקת כי המערער החזיק בשלב מסוים בסכין, אך הטענה כי הסרטון מוביל למסקנה כי המערער לא עשה שימוש בסכין, אינה נתמכת בצפייה בסרטון, ויש לדחות את הפרשנות והמסקנות אשר נטענים בערעור.

מהסרטון עולה כי המערער הגיע למקום כשפניו למתקפה, הפעולות שבוצעו ע"י המתלונן 1 והנמצאים במקום הינן כתוצאה ממתקפה קשה וישירה של המערער, והמערער אינו חדל מניסיונות המתקפה עד אשר צולחת ההשתלטות עליו.

הטענה כי המערער החזיק בסכין לצורך הגנה עצמית, טוב היה לו לא נשמעה כלל, הינה חסרת בסיס, ואינה יכולה להתיישב עם ההתנהלות התוקפנית ביותר אשר נחזית מצד המערער במהלך האירוע המצולם.

לאחר שבחנתי את העדויות והראיות והשתלבותן בנצפה בסרטון, ואת הניתוח המפורט של בית משפט השלום, תמים דעים אני עם מסקנותיו.

עדויות המתלונן 1 והעובד אשר חש לעזרתו ברורות ומפורטות, משתלבות הן בעולה מהסרטון, ונתמכות בו.

המערער אחז בסכין, ועל כך אין מחלוקת. הביצוע של הפציעה אשר פצע המערער את המתלונן 1 אינו נחזה בסרטון, לאור האמור לעיל בדבר רגעים מסוימים בהם מדי פעם מוסתר חלק כזה או אחר מהמבוצע, ואולם העדויות משלימות ומתיישבות עם הנחזה בסרטון, ומכל אלו עולה כי הוכח מעל לספק סביר האמור בכתב האישום.

מהסרטון עולה כי פניו של המערער מתחילת האירוע ועד סופו, כל העת, הינה למתקפה.

ב"כ המערער עותר להתערב במסקנותיו העובדתיות של בית משפט השלום, וטוען כי זהו מקרה בו יש לעשות כן, למרות שהדבר מסור למקרים חריגים בלבד. אינני מוצא מקום להתערב במסקנות העובדתיות, אשר מבוססות בעדויות ובראיות אשר באו בפני בית משפט השלום, ובהתרשמותו הישירה מהעדים.

לא אחזור על הניתוח המפורט אשר בוצע ע"י בית משפט השלום ביחס לעדויות ולראיות, אפנה לאמור בהכרעת הדין, ואוסיף כי מעבר לכך שמסכים אני עם מסקנותיו, הרי שוודאי שלא מתקיים חריג לכלל לפיו אין דרכה של ערכאת ערעור להתערב בקביעות עובדתיות של בית משפט קמא, אשר באו גם על יסוד התרשמותו הישירה מעדויות שנשמעו בפניו. אכן, ככל שהקביעות העובדתיות מבוססות על ראיות חפציות בלבד, או על צילום ממנו יכולה להתרשם גם ערכאת הערעור, ייתכן ויתקיים החריג לכלל האמור, אולם, המסקנות של בית משפט השלום מבוססות לא רק על הסרטון, אלא על השילוב של העולה מהסרטון עם העדויות אשר כפי שפורט לעיל, מצאן מהימנות.

אוסיף כי גם לאחר אותו רגע בסרטון בו מושלכת הסכין הצידה, לאחר שהוצאה מידו של המערער, המערער נחזה כמי שעדיין נמצא בעיצומה של מתקפה, ונשללת כל טענה בדבר הגנה עצמית או אף טענה קרובה לכך.

אינני מוצא מקום להתייחס לכל שאר הטענות אשר נטענו בערעור ביחס לאירוע, טענות אלו הינן כנגד קביעות עובדתיות של בית המשפט אשר באו לאחר התרשמות ישירה מעדויות, בחינתן, וקביעת מהימנות, בשילוב עם ראיות חפציות, ולאחר שדחה את גרסתו של המערער, ולטעמי, בדין עשה כן.

אשר לשאלת הכשירות והאחריות, גם כאן בוצע ע"י בית משפט קמא ניתוח מפורט של חוות הדעת והעדויות בפניו, ותמים דעים אני עם מסקנתו.

ביחס לאחריות יצוין כי מהודעות המערער במשטרה, האחת מיום 20.5.14 והשנייה מיום 21.5.14, עולה כי מדובר במי אשר מבין היטב את המיוחס לו, מבין היטב את השאלות אשר הוא נשאל ואת הקשרן, ניתנות על ידו תשובות וגרסאות.

בנוסף לעולה מחוות הדעת של הפסיכיאטר המחוזי, השוללת העדר אחריות, הרי שניתן ללמוד גם מההודעות ומדברי המערער לחוקריו, כי הבנתו את מעשיו וביקורת המציאות שלו, לא יכולים להיות מוטלים בספק.

גם טענת העדר הכשירות אינה מבוססת. הטענה גם אינה מתיישבת עם העובדה שהמערער העיד בבית המשפט וקיים קושי לומר ביחס למי שאומר את הדברים העולים מפרוטוקולי חקירתו הראשית והנגדית (העדתו נמשכה על שני דיונים), כי קיים ספק ביחס לכשירותו לעמוד לדין.

מכל האמור, יש לדחות את הערעור כנגד הכרעת הדין.

9. ביחס לערעור על גזר הדין - הענישה אשר הוטלה על המערער מתונה, וודאי שלא כזו אשר יש בה כדי חריגה עד כדי התערבות ערכאת הערעור.

מדובר באירוע קשה, בתקיפה שתוקף המערער את המתלונן 1 ובפציעה שהוא פוצעו באמצעות סכין, ובאיומים. המערער אינו מקבל אחריות על מעשיו והמסוכנות העולה ממנו גבוהה.

אכן, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן, נסיבותיו האישיות, הרפואיות והנפשיות של המערער מורכבות, אולם לאור חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, אין מקום להקלה נוספת מעבר לזו שכבר קיימת בענישה בגזר הדין.

המעשים החמורים, לצד עברו הפלילי של המערער, וקיומם של שני מאסרים מותנים ברי הפעלה, מחייבים מענה עונשי הולם, ואין בענישה שהוטלה כדי חריגה לחומרה מהענישה ההולמת במקרה זה.

אשר להיבטים הכלכליים של הענישה, הן ברכיב הקנס והן ברכיב הפיצוי, גם אלו נגזרו באופן מתון, ואין מקום להתערבות בהם.

10. מכל האמור, דין הערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין להידחות.

כך אציע לחברי.

יואל עדן, שופט

הנשיא יוסף אלון:

אני מסכים ומצטרף לחוות דעתו של חברי השופט עדן.

יוסף אלון, שופט
נשיא

השופט יעקב פרסקי:

אני מסכים.

יעקב פרסקי, שופט

אשר על כן הוחלט פה אחד לדחות את הערעור כמפורט בחוות דעתו של כב' השופט יואל עדן.

ניתן היום, כ"ז כסלו תשע"ו, 09 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

יואל עדן, שופט

יעקב פרסקי, שופט

יוסף אלון, שופט
נשיא - אב"ד